

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาจากเอกสารงานวิจัย ข้อมูลทางทฤษฎี แนวคิด ถือเป็นสาระสำคัญที่จะเป็นเครื่องมือในการกำหนดขอบเขต การพิจารณาระเบียบวิธีการศึกษาเพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์และบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อศึกษาถึงปัญหาและวิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือในเรื่อง การรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การตรวจนับ และการเปิดเผยข้อมูล รวมทั้งการจัดทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบของธุรกิจแร่ดินขาวและแร่หินปูน ได้ดำเนินการดังนี้

1. ขอบเขตการศึกษา

1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย การศึกษาถึงปัญหาและวิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือในเรื่อง การรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การตรวจนับ และการเปิดเผยข้อมูล รวมทั้งการจัดทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบของธุรกิจแร่ดินขาวและแร่หินปูนในจังหวัดลำปาง

1.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ผู้ทำบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจแร่ดินขาวและแร่หินปูน ที่เป็นนิติบุคคลในจังหวัดลำปาง จำนวน 46 ราย (ส่วนกำกับดูแลผู้เสียภาษี สำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปาง, 2551)
2. ผู้สอบบัญชีของธุรกิจแร่ดินขาวและแร่หินปูนในจังหวัดลำปางจำนวน 29 ราย (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2551 : ออนไลน์)
3. นักตรวจสอบภาษีระดับชำนาญการ สังกัดสำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปาง ในส่วนกำกับดูแลผู้ประกอบการธุรกิจแร่ดินขาวและแร่หินปูนจำนวน 6 ราย (ส่วนกำกับดูแลผู้เสียภาษี สำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปาง, 2551)

1.3 ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้มีขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. สอบถามจากผู้ทำบัญชีของธุรกิจแร่ดินขาวและแร่หินปูน จากประชากรทั้งหมด จำนวน 46 ราย

2. สัมภาษณ์เชิงลึกโดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากประชากรผู้สอบบัญชีจำนวน 29 ราย โดยคัดเลือกผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์ในการสอบบัญชี ทั้งธุรกิจแร่ดินขาวและแร่หินปูน และเป็นผู้ที่อยู่ในจังหวัดลำปาง จำนวน 2 ราย

3. สัมภาษณ์เชิงลึกโดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากประชากรนักตรวจสอบภาษีระดับชำนาญการ สังกัดสำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปางจำนวน 6 ราย โดยคัดเลือกจากนักตรวจสอบภาษีระดับชำนาญการ สังกัดสำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปาง ที่มีประสบการณ์ในการตรวจสอบ หรือกำกับดูแลธุรกิจแร่ดินขาวและธุรกิจแร่หินปูนจำนวน 2 ราย

2. วิธีการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บข้อมูลจากประชากร 3 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

1.1) สอบถามจากผู้ทำบัญชีของธุรกิจแร่ดินขาวและแร่หินปูน เพื่อศึกษาปัญหา และวิธีปฏิบัติทางบัญชีสินค้าคงเหลือในเรื่อง การรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การตรวจนับ และการเปิดเผยข้อมูล รวมทั้งการจัดทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบ

1.2) สัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้สอบบัญชีของธุรกิจแร่ดินขาวและแร่หินปูนจำนวน 2 ราย เพื่อศึกษาปัญหาในทางปฏิบัติของผู้ทำบัญชีที่ผู้สอบบัญชีพบจากการตรวจสอบบัญชีสินค้าคงเหลือของธุรกิจแร่ดินขาวและแร่หินปูน และสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนักตรวจสอบภาษีระดับชำนาญการ ของธุรกิจแร่ดินขาวและแร่หินปูนจำนวน 2 ราย เพื่อศึกษาปัญหาในทางปฏิบัติของผู้ทำบัญชีจากการตรวจสอบ หรือกำกับดูแลผู้เสียภาษีธุรกิจแร่ดินขาวและแร่หินปูน

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ทำการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมจากมาตรฐานการบัญชี หนังสือ บทความ งบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีปี 2550 ของธุรกิจแร่ดินขาวและแร่หินปูน เพื่อให้ทราบถึงวิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือของธุรกิจแร่ดินขาวและแร่หินปูน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษามีดังนี้

- 1) แบบสอบถาม โดยจะสอบถามผู้ทำบัญชีโดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน
 - ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานทางบัญชีเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือของกิจการ
 - ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานทางบัญชีเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือของกิจการ
- 2) แนวทางการสัมภาษณ์ผู้สอบบัญชีและนักตรวจสอบภาษีระดับชำนาญการของธุรกิจแร่ดินขาวและแร่หินปูน เพื่อทราบถึงปัญหาในการปฏิบัติงานทางบัญชีของผู้ทำบัญชีเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือ
- 3) งบการเงินรอบระยะเวลาบัญชีปี 2550 ของธุรกิจแร่ดินขาวและแร่หินปูน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาคั้งนี้ เมื่อผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาจะนำข้อมูลมาวิเคราะห์ดังนี้

1. เมื่อผู้ศึกษาได้ทำการสอบถามจากผู้ประกอบการธุรกิจแร่ดินขาวและแร่หินปูนในจังหวัดลำปาง จำนวน 46 ราย ซึ่งเป็นจำนวนประชากรทั้งหมดเสร็จสิ้นแล้ว จะนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS และอธิบายค่าข้อมูลที่ได้โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Means) ในส่วนของคำถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องระบุระดับของปัญหาในการปฏิบัติงานทางบัญชีเกี่ยวกับบัญชีสินค้าคงเหลือที่เกิดขึ้น โดยแบบสอบถามเป็นแบบ Likert Scale (คุณทลี เวชสาร, 2540) ซึ่งมีระดับของปัญหาให้เลือกตอบอยู่ 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนระดับปัญหาดังนี้

ระดับปัญหา	คะแนน
ไม่มีปัญหา	1
น้อย	2
ปานกลาง	3
มาก	4
มากที่สุด	5

การกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของการวัดระดับปัญหา(กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2544) มีขั้นตอนดังนี้

1. หาค่าพิสัยของข้อมูล โดยค่าพิสัยคือ ผลต่างระหว่างข้อมูลที่มีค่ามากที่สุด – น้อยที่สุดในที่นี้ พิสัย (Range) = $5-1 = 4$
2. กำหนดจำนวนอันตรภาคชั้นเป็น 5 เท่ากับระดับปัญหา
3. คำนวณหาความกว้างของอันตรภาคชั้น โดยคำนวณได้จาก
ความกว้างอันตรภาคชั้น = $\frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{4}{5} = 0.80$

การกำหนดเกณฑ์เพื่อแปลความหมายแบ่งเป็น 5 ระดับตามค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 – 1.79	ไม่มีปัญหา
1.80 – 2.59	น้อย
2.60 – 3.39	ปานกลาง
3.40 – 4.19	มาก
4.20 – 5.00	มากที่สุด

2. นำงบการเงินรอบระยะเวลาบัญชีปี 2550 ของธุรกิจแร่ดินขาวและแร่หินปูนที่ได้ตอบแบบสอบถามกลับมา มาทำการวิเคราะห์โดยจัดทำเป็นตารางการรับรู้รายการสินค้าคงเหลือในงบการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือในหมายเหตุประกอบงบการเงินโดยคิดเป็นอัตราร้อยละ

3. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ(Qualitative Analysis)